

Emma Hagberg

Barn- och grundskolenämnden

Intern kontroll för Barn- och grundskolenämnden 2008

Förslag till beslut

Barn- och grundskolenämnden beslutar att godkänna rapporten avseende intern kontroll för Barn- och grundskolenämnden, samt överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2006-04-24, § 29, om reglemente för internkontrollplan. Kommunstyrelsen uppdrog åt nämnderna att besluta om nämndens interna kontrollplan.

Barn- och grundskolenämnden beslutade 2007-12-11 om de verksamhets-specifika formerna för intern kontroll i Barn- och grundskolenämnden.

Kommunstyrelsens krav för nämndernas interna kontrollplaner

Varje nämnd ska anta en intern kontrollplan för stickprovskontroller av inköp och utbetalningar. Nämndens interna kontrollplan ska därför innehålla:

- En kontroll av elektroniskt behandlade fakturor omfattande 10-20 fakturor per månad och nämnd.
- Kontroll av fakturor inom speciella riskområden.
- Kontroll av omfattningen av inköp vid sidan av ramavtal. Kontrollen ska omfatta antal inköp och sammanlagt belopp per månad.

Kontroll av elektroniskt behandlade fakturor

Redovisningsenheten har tagit stickprov på elektroniskt behandlade fakturor för att säkerställa att dessa behandlats på ett korrekt sätt.

Under perioden januari – december 2008 undersöktes huruvida rätt personer granskat och attesterat fakturorna, fakturornas hanteringstid samt om fakturorna konterats korrekt.

Granskningen, som omfattade 120 fakturor visade att 91 (76 %) av de fakturor som undersökts var godkända utifrån samtliga moment som kontrollerats. Samtliga fakturor granskades och attesterades av rätt person. 25 fakturor (21 %) var attesterade efter förfalldag. Sju fakturor (6 %) var felkonterade.

Att förfalldatum frekvent har passerats innan fakturan betalas leder till oönskade kostnader i form av förseningsavgifter och dröjsmålsränta. Andelen fakturor där förfalldatum passerats innan betalning har ökat jämfört med delårsrapporten som visade ett resultat på 12 %. En orsak till att denna siffra har ökat kan vara att hanteringen av fakturorna fördröjts på grund av semesterledighet under sommarmånaderna. Detta är ett angeläget utvecklingsområde, varför insatser bör genomföras med syfte att förbättra resultatet.

Andelen felkonterade fakturor har sedan delårsrapporten ökat då man per juni 2008 visade ett resultat på 3 %. Antalet fakturor som granskats är för litet för att dra några säkra slutsatser, men årets resultat signalerar att utbildningsinsatser inom detta område med fördel kan genomföras för att minimera andelen felkontering.

Kontroll inom speciella riskområden

Som speciellt riskområde har redovisningsenheten undersökt i vilken utsträckning deltagarförteckning och syfte bifogats med fakturor avseende intern och extern representation. Kontrollen av dessa fakturor har även omfattat huruvida program för planeringsdagar bifogats samt om rätt moms har dragits.

Granskningen, som totalt omfattade 120 fakturor, visade att 50 fakturor (42 %) var godkända utifrån alla moment som kontrollerats. 55 fakturor (46 %) saknade fullständiga uppgifter om deltagare, syfte och program. Sex fakturor (10 %) hade felaktig moms. I samband med denna kontroll konstaterades även att 13 fakturor 11 % var felkonterade.

Resultatet inom detta kontrollområde har förbättrats markant under andra halvåret, vilket visar på att insatta åtgärder med stor sannolikhet haft effekt.

När det gäller kontroll om huruvida fakturorna saknade fullständiga uppgifter om deltagare, syfte och program visade delårsrapporten på att 60 % saknade uppgifter. Motsvarande kontroll under andra halvåret visade istället ett resultat på 32 %. År 2007 visade motsvarande granskning att 10,3 % av fakturorna var godkända utifrån de moment som då var aktuella att granska (syfte och deltagarförteckning). Detta visar på en positiv utveckling även om det fortfarande rör sig om en omfattande avvikelse från gällande policy. Insatser har skett under hösten efter att nämnden i september påtalat krav om att fakturor avseende intern och extern representation med ofullständiga uppgifter ej ska förekomma. Insatser har bland annat skett i form av en utökad kontroll i kommunens fakturasystem. Utöver detta har en mer medveten hantering gällande exempelvis utanordningar bidragit till en utökad kontroll när det gäller intern och extern representation. Insatser utöver dessa kan komma att bli aktuella så att resultatet vid nästa uppföljning kan visa på en ytterligare utveckling i positiv riktning i enlighet med nämndens påtalan.

Kontroll gällande inköp vid sidan av ramavtal

För att undersöka omfattningen av inköp vid sidan av ramavtal granskades fakturor som bokförts som resor, dessa med en totalsumma på 635 tkr (justerat för ersättning av utlägg där det ej framgår vilken leverantör som använts). Av detta belopp var 239 tkr (37 %) inhandlat hos ramavtalsleverantör och därmed köp vid sidan av ramavtal 397 tkr (63 %).

År 2007 visade granskningen på att inköp skedde inom ramavtal med 78 %. Då granskades inköp av kontorsmaterial. Valet av ramavtal som granskats kan ha haft betydelse för resultatet vilket gör att det är svårt att dra några säkra slutsatser om huruvida avtalstroheten överlag har försämrats.

Resultatet har sedan delårsrapporten förbättrats något då inköp under andra halvåret skett med 44 % inom ramavtal. Under första halvåret var motsvarande siffra 33 %. Vad som fortfarande dock kan konstateras är att ramavtalen i alltför liten utsträckning hålls. Åtgärder i form av utökad information och utbildning har skett under sen höst och utbildningsinsatser utöver detta kommer fortlöpande att genomföras för att bidra till en ökad kunskap om upphandling och ramavtal. Detta kommer förhoppningsvis vid kommande uppföljningar visa på en ytterligare utveckling i positiv riktning.

Resultat verksamhetspecifik granskning

Från och med november 2005 infördes ett system för barnomsorgsval där föräldrar via kommunens webbsida väljer barnomsorgsplats och ställer sig i kö till önskade val. Föräldrar säger även upp platsen i samma system. Utförare av förskoleverksamhet bekräftar plats och uppsägning. Det är beslutat om uppföljning av att föräldrars uppsägningsdatum stämmer överens med utförarnas bekräftelse av uppsägning. Det är utförarnas bekräftelse av uppsägningsdatum som styr utbetalning av peng.

Avseende uppföljningen av huruvida föräldrars och utförarens uppsägning av förskoleplats överensstämmer så har granskningen visat på en differens i åtta fall om sammanlagt 105 dagar, vilket i peng motsvarar ca 29 tkr. Av detta resultat står ett enskilt fall för 67 dagar motsvarande 21 tkr.

Täby Kommun lämnar bidrag till utförare som fått tillstånd av barn- och grundskolenämnden att bedriva förskoleverksamhet. Utförarna ska uppfylla kraven i ”villkor för bidrag till enskild huvudman – förskoleverksamhet”.

Villkoren är:

- Varje år ska utförarna lämna kvalitetsredovisning enligt fastställd tidsram
- Varje förskoleavdelning ska ha utbildade förskollärare
- Öppethållande på 52,5 timmar/vecka respektive 48 timmar/vecka

Beträffande uppföljningen av villkoren för förskoleverksamhet har följande resultat lämnats från utredare och tillsynsansvariga:

Samtliga utförare har lämnat in kvalitetsredovisning avseende år 2008. I några fall har inlämnat material varit i ofullständig form. 27 förskolor (32 %) och 9 familjedaghem (35 %) har inkommit med redovisningen senare än inom utsatt tid för inlämnande (1 december 2008). I de flesta fall av dessa rör det sig om en marginell försening. Samtliga utförare finns dock med i kvalitetsredovisningens sammanställning.

Vad gäller villkoret att varje förskoleavdelning ska ha utbildade förskollärare har det under 2008 visat sig att 8 av 84 förskolor (9,5 %) inte uppfyllt kravet. Motsvarande siffra 2007 var 33 %, vilket visar på en positiv utveckling.

Öppethållandet på 52,5 timmar/vecka förlägger utförarna utifrån de behov som finns bland föräldrarna på den enskilda förskolan. Förskolornas öppettider varierar. Under 2008 har inga klagomål från föräldrar inkommit när det gäller öppethållande.

Vid fastställandet av den interna kontrollplanen 2008 beslutades att det i den verksamhetsspecifika granskningen även skulle kontrolleras om de kommunala grundskolorna lämnat in kvalitetsredovisning enligt fastställd tidsram. Granskningen visade att samtliga grundskolor inlämnat kvalitetsredovisning för år 2008 enligt utsatt tidsram.

Lena Morin
Barn- och grundskolechef